

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Бізнес планування»
	Ступінь вищої освіти - Бакалавр
	Спеціальність 051 «Економіка»
	Освітня програма «Міжнародна економіка»
	Рік навчання 2026-2027, семестр 6
	Форма здобуття вищої освіти - денна
	Кількість кредитів ЄКТС 4
	Мова викладання - українська
Лектор навчальної дисципліни	К.е.н., доцент, доцент кафедри адміністративного менеджменту та зовнішньоекономічної діяльності Наталія КОВАЛЕНКО
Контактна інформація лектора (e-mail)	<u>nperederiy@nubip.edu.ua</u>
URL ЕНК на навчальному порталі НУБіП України	https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=3032

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна вивчає: загальні економічні принципи, основні показники та методики визначення оптимальної організації і планування підприємства; складання характеристики підприємства; визначення та співставлення процесів виробництва; комбінацію виробничих процесів, розрахунок основних виробничо-економічних показників; поняття факт-підприємства і оптимізованого підприємства; складання планів розвитку підприємства; аналіз показників рентабельності, стабільності та ліквідності; розмежування статичного та мультиперіодичного методів планування господарської діяльності; складання кошторису підприємства; програмне планування; елементи лінійного програмування; основні поняття інвестування та фінансування; форми фінансування; кредит, ліквідність та фінансове планування; програмне забезпечення процесів планування (ознайомлення з роботою програм MAX, BERP); елементи лінійного програмування: розрахунок оптимального раціону кормів, моделі виробництва, інвестицій та фінансування.

Основна мета запропонованого курсу, полягає у отриманні студентами знань про об'єктивні закономірності, умови, процеси і специфічні особливості економічної діяльності та розвитку сільського господарства, а також набуття навиків їх практичного застосування для визначення оптимальної організації підприємства, зокрема у міжнародному середовищі.

Компетентності навчальної дисципліни:

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК10. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК7. Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.

СК9. Здатність прогнозувати на основі стандартних теоретичних та економетричних моделей соціально-економічні процеси.

СК10. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.

СК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.

Програмні результати навчання навчальної дисципліни:

ПРН4. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.

ПРН15. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

ПРН21. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
6 семестр				
Модуль 1. Планування підприємства. Характеристика підприємства.				35
Тема 1. Вступ до курсу	2/2	<p>Знати основні взаємозв'язки на загальновиробничому рівні, для того щоб зуміти вирішити важливі проблеми планування роботи сільськогосподарських, аграрно-індустріальних та аграрно-торгівельних підприємств.</p> <p>Вміти за допомогою простих методів планування оцінити можливість пристосування підприємств до мінливих екологічних та економічних умов зовнішнього середовища; структура та особливості різних форм підприємств у аграрному секторі (сільськогосподарська статистика)</p>	<p><i>Підготовка до лекцій</i> (попереднє ознайомлення з презентацією та лекцією в eLearn).</p> <p><i>Виконання завдання на практичних заняттях</i> (в групі та самостійно).</p> <p><i>Виконання самостійної роботи</i> (в малих групах, самостійно, eLearn).</p> <p><i>Підготовка та написання модульної контрольної роботи</i></p>	<p><i>Виконання та здача індивідуальних завдань.</i></p> <p><i>Модульна тестова робота</i></p> <p><i>Самостійна робота</i> – відповідно до завдань в eLearn.</p>
Тема 2. Збирання даних	2/4			
Тема 3. Методика оцінки економічної ефективності виробництва	2/4			
Модуль 2. Аналіз виробництва та господарської діяльності підприємства. Найважливіші методи планування				35
Тема 4. Огляд найважливіших методів планування	2/4	<p>Знати теоретичні основи фінансування: поняття й цілі фінансування</p>	<p><i>Підготовка до лекцій</i> (попереднє ознайомлення з презентацією та</p>	<p><i>Виконання та здача індивідуальних завдань.</i></p>

Тема 5. Ознайомлення з роботою програми виробничого планування МАХ	3/8	форми фінансування: фінансування за рахунок власного й залученого капіталу, внутрішнє та зовнішнє фінансування форми кредиту та витрати на кредит ефективна відсоткова ставка, вплив низьких кредитів, сплата кредиту та ступінь інфляції, ліквідність, коротко- та	лекцією в eLearn). Виконання на завдання практичних занять (в групі та самостійно). Виконання самостійної роботи (в малих групах, самостійно, eLearn). Підготовка та написання модульної контрольної роботи	<i>Модульна тестова робота</i> <i>Самостійна робота</i> – відповідно до завдань в eLearn.
Тема 6. Аналіз виробництва та господарської діяльності підприємства	2/2	фінансування відхилення від правил фінансування Вміти складати фактичний план, оптимізаційний план та плани розвитку підприємства, а також супроводжуючі фінансові плани. Проводити обґрунтований аналіз підприємств на основі результатів господарського планування: економічно обґрунтоване визначення прибутку від виробничої та господарської діяльності визначення об'єктно- орієнтованого прибутку аналіз рентабельності та найважливіших факторів впливу показники стабільності у сфері майна і доходів показники ліквідності на момент та за період часу.		
Тема 7. Ознайомлення з роботою програми виробничого планування ВЕР	2/4			
Можливість отримання додаткових балів:	Додаткові бали можна отримати за підготовку доповіді та участь в студентській конференції, публікацію статті, участь у 1 турі Всеукраїнської олімпіади			до 10 балів
Всього за 6 семестр	15/30	-	-	70

Екзамен	30
Всього за курс	100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Студент повинен здавати усі роботи у заплановані терміни. За роботи, що здаються із порушенням термінів без поважних причин, знижується бал. Перескладання модульної контрольної роботи відбувається за наявності поважних причин (лікарняний, міжнародне стажування, індивідуальний графік) і дозволяється у терміни до закінчення наступного модульного контролю.
Політика щодо академічної доброчесності:	При виконанні всіх видів навчальних робіт студент повинен дотримуватись політики академічної доброчесності.
Політика щодо відвідування:	Відвідування лекційних та практичних (семінарських) занять є обов'язковим для всіх студентів. За об'єктивних причин, визначених Положенням про навчальний процес НУБіП, навчання може відбуватись відповідно до індивідуального навчального плану, затвердженого у визначеному порядку.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Бізнес - план: технологія розробки : навчальний посібник для студентів ВНЗ /Должанський І.З. Макіївський економіко-гуманітарний інститут. 2-ге вид. К. : Центр учбової літ-ри, 2020. 384 с.
2. Бізнес-планування підприємницької діяльності: навчальний посібник / М. М. Ільчук, І. А. Коновал, О. Д. Барановська ; Національний університет біоресурсів і природокористування України. К. : НУБіП України, 2024. 237 с.
3. Фермер: базовий рівень. Том 1./ Бекман К., Бреккер Й. та ін. К.: Інтас, 2020. 625 с.
4. Фермер: професійний рівень. Том 2./ Бекман К., Бреккер Й. та ін. Суми: Університетська книга, 2020. 601 с.
5. Організація і управління виробництвом [Текст] : навчальний посібник для студентів вищих аграрних навчальних закладів/ О. Ю. Єрмаков [та ін.] ; За ред. О. Ю. Єрмакова ; Національний університет біоресурсів і природокористування України. К. : НУБіП України, 2016. 350 с.
6. Управління проектами : навчальний посібник / Т. Л. Мостенська, Т.Г. Мостенська, О. С. Ралко. К. : Видавничий дім «Кондор» , 2018. 591 с.
7. Михайло Галушак, Андрій Оксентюк, Ігор Гевко. Організація виробництва у прикладах та задачах. Кондор. 2018. 214 с.
8. Kovalenko, V., Kovalenko, N., Labenko, O., Faichuk, O., Faichuk, O. Bioenergy sustainable development: achieving the balance between social and economic aspects. E3S Web Conf., 154. 2020, 07008. DOI: <https://doi.org/10.1051/e3sconf/202015407008>.
9. Tryhuba, A., Hutsol, T., Tryhuba, I., Pokotylska, N., Kovalenko, N., Tabor, S., Kwasniewski, D. Risk assessment of investments in projects of production of raw materials for bioethanol. Processes, 2021; 9(1):12. DOI: <https://doi.org/10.3390/pr9010012>.

10. Kovalenko, N., Kovalenko, V., Hutsol, T., Ievstafieva, Y., Polishchuk, A. Economic Efficiency and Internal Competitive Advantages of Grain Production in The Central Region of Ukraine. *Agricultural Engineering*, 2021, 51-62. DOI: <https://doi.org/10.2478/agriceng-2021-0004>.
11. Lutsiak, V.; Hutsol, T.; Kovalenko, N.; Kwaśniewski, D.; Kowalczyk, Z.; Belei, S.; Marusei, T. Enterprise Activity Modeling in Walnut Sector in Ukraine. *Sustainability* 2021, 13, 13027. DOI: <https://doi.org/10.3390/su132313027>.
12. Tryhuba, A.; Mudryk, K.; Tryhuba, I.; Hutsol, T.; Glowacki, S.; Faichuk, O.; Kovalenko, N.; Shevtsova, A.; Ratajski, A.; Janaszek-Mankowska, M.; Tulej, W. Coordination of Configurations of Technologically Integrated “European Green Deal” Projects. *Processes* 2022, 10, 1768. DOI: <https://doi.org/10.3390/pr10091768>.
13. Kovalenko, V., Kovalenko, N., Gamayunova, V., Butenko, A., Kabanets, V., Salatenko, I., Kandyba, N., and Vandyk, M. Ecological and technological evaluation of the nutrition of perennial legumes and their effectiveness for animals. *Journal of Ecological Engineering*, 2024, 25(4).
14. Faichuk, O., Pashchenko, O., Zharikova, O., Kovalenko, N., & Faichuk, O. Economic efficiency of the GHG emissions from energy use in agriculture: comparative analysis of Ukraine and the EU member states. *environment. technologies. resources. Proceedings of the International Scientific and Practical Conference*, 2024, 1, 149-153. DOI: <https://doi.org/10.17770/etr2024vol1.7986>.
15. Коваленко Н. О., Коваленко В.П., Лабенко О.М., Клименко М.В. Економічна ефективність виробництва озимої пшениці в типовому господарстві Центрального регіону України. *Біоекономіка та аграрний бізнес*. Том 11, № 22. 2020. С. 25-32. <http://dx.doi.org/10.31548/bioeconomy2020.02.025>.
<http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Bioeconomy/article/view/14784/13082>.
16. Kovalenko V., Kovalenko N., Zasada M., Hutsol T. Economic efficiency of production of herbal granules. *Turystyka i rozwój regionalny* 14. 3. 127-137. <https://doi.org/10.22630/TIRR.2020.14.24>. http://sj.wne.sggw.pl/pdf/TIRR_2020_n14_s127.pdf
17. Самборська О.Ю., Коваленко Н. О., Мирошниченко О.В., Чупріна М. О. Безпекове управління логістичними внутрішньовиробничими процесами на інноваційно орієнтованих підприємствах в умовах діджиталізації. *Ефективна економіка*. 2023. №11. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2023.11.78>
18. Федірець О.В., Лемещенко Н.М., Коваленко Н.О. Маркетингові стратегії управління розвитком агропродовольчої сфери в умовах соціальної економіки. *Актуальні проблеми економіки*. № 3 (273), березень, 2024, с.118-127. DOI: <https://doi.org/10.32752/1993-6788-2024-1-273-118-127>.
19. Коваленко Н. О. Дунін М. Є. Сучасні тренди менеджменту в контексті впровадження внутрішнього маркетингу у діяльність підприємств. *Modern Economics*. 2024. № 46(2024). С. 53-60. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V46\(2024\)-08](https://doi.org/10.31521/modecon.V46(2024)-08).
20. Офіційний вебпортал парламенту України [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: www.rada.gov.ua
21. Державна служба статистики України. [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: www.ukrstat.gov.ua
22. The Food and Agriculture Organization (FAO) [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: www.fao.org
23. Національний банк України [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: www.bank.gov.ua.